

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 11. joulukuuta 2017
(OR. en)

15638/17

ENFOCUSTOM 280
UD 304
SAN 463
DROIPEN 189
COPEN 413
FISC 356

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö

Päivämäärä: 7. joulukuuta 2017

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Ed. asiak. nro: 11761/3/17 REV3

Asia: Neuvoston päätelmät tupakkatuotteiden laittoman kaupan torjunnan
tehostamisesta EU:ssa
– Neuvoston päätelmät (7. joulukuuta 2017)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 3584. istunnossaan 7. joulukuuta 2017 hyväksymät päätelmät tupakkatuotteiden laittoman kaupan torjunnan tehostamisesta EU:ssa.

NEUVOSTON PÄÄTELMÄT
TUPAKKATUOTTEIDEN LAITTOMAN KAUPAN
TORJUNNAN TEHOSTAMISESTA EU:SSA

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE komission kertomuksen¹, jossa esitetään tilannekatsaus tupakkatuotteita koskevan komission tiedonannon ohella esitetyn toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta ja toteutuksesta,

ON ERITTÄIN HUOLISSAAN siitä, että tupakkatuotteiden laittomat markkinat, joista selvästi suurimman osan muodostavat laittomasti valmistetut tai kaupatut savukkeet, ovat edelleen laajat Euroopan unionissa ja että vesipiipputupakan ja muiden tupakkatuotteiden laitton kauppa on lisääntynyt,

OTTAA HUOMIOON tämän laittoman kaupan merkittävät kielteiset taloudelliset vaikutukset EU:n ja jäsenvaltioiden talousarvioihin samoin kuin sen huomattavat kielteiset vaikutukset terveydensuojeluun ja oikeusvaltion toimivuuteen,

ON ERITTÄIN HUOLISSAAN siitä, että järjestäytyneet rikollisryhmät ovat hyvin aktiivisia tupakkatuotteiden salakuljetuksessa ja että purettujen laittomien valmistuspaikkojen määrä kasvaa EU:ssa,

¹ 9319/17.

PALAUTTAA MIELEEN painopisteet ja tehtävät, jotka on määritelty strategisissa asiakirjoissa, kuten uudistetussa Euroopan unionin sisäisen turvallisuuden strategiassa 2015–2020², järjestäytyneen ja vakavan kansainvälisen rikollisuuden torjuntaa koskevien EU:n prioriteettien asettamisesta vuosiksi 2018–2021 annetuissa neuvoston päätelmissä, joissa yhdeksi rikostorjunnan prioriteetiksi asetettiin valmisteveropetokset³, neuvoston päätelmissä tullialan riskienhallintaa koskevan EU:n strategian ja toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa käsittelevästä tilanneselvityksestä⁴, neuvoston päätelmissä EU:n tulliliiton ja sen hallinnoinnin kehittämisestä⁵, neuvoston päätelmissä tullialan rahoituksesta⁶, neuvoston päätelmissä tehostetusta tullitietojen vaihdosta kolmansien maiden kanssa⁷ ja neuvoston päätelmissä toimista tietojenvaihdon parantamiseksi ja EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuuden takaamiseksi⁸,

MUISTUTTAA, että myös ne painopisteet ja tehtävät ovat edelleen olennaisia ja tärkeitä, jotka on määritelty tupakkatuotteiden laittomaan kauppaan liittyvissä strategisissa ja muissa asiakirjoissa, kuten tupakkatuotteiden laittoman kaupan tehokkaampaa torjuntaa koskevassa vuoden 2013 EU:n strategiassa⁹ ja sen toimintasuunnitelmassa¹⁰ sekä neuvoston päätelmissä savukkeiden salakuljetuksen ja tupakkatuotteiden muun laittoman kaupan tehokkaammasta torjunnasta EU:ssa¹¹,

PALAUTTAA MIELEEN 9. maaliskuuta 2016 annetun Euroopan parlamentin päätöslauselman,

KOROSTAA, että on tärkeää parantaa tullialan riskienhallintaa torjumalla riskejä, vahvistamalla toimitusketjun turvallisuutta ja helpottamalla kauppaa, sekä palauttaa mieleen, että tuontivalvontajärjestelmä on keskeinen aloite, jolla tehostetaan reaaliaikaista riskianalyysia ja tuetaan yhteistyön parantamista tulliviranomaisten kesken sekä tulliviranomaisten ja muiden viranomaisten välillä,

TOTEAA, että neuvoston päätelmissä riskienhallintastrategiasta korostettiin, että "riskienhallinta- ja tarkastustoimenpiteiden tehokkuutta ja vaikuttavuutta olisi parannettava kehittämällä edelleen virastojen välistä yhteistyötä ja parantamalla riskitietojen jakamista ja saatavuutta",

² 9798/15.

³ 9450/17.

⁴ 14894/16.

⁵ 7585/1/17 REV 1.

⁶ 7586/17.

⁷ 14220/6/16.

⁸ 10151/17.

⁹ 11014/13 + COR 1.

¹⁰ 11014/13 + ADD 1.

¹¹ 16644/13.

KOROSTAA tulliviranomaisten roolia johtavana viranomaisena, joka valvoo tavaroiden ja erityisesti niiden keskeisten tuotantomateriaalien rajatylittävää liikkumista, joita tarvitaan valmistettaessa savukkeita (laitteet, asetaattitouvit/filtterit, savukepaperi ja raakatupakka) ja tupakkatuotteita (savukkeet, leikattu tupakka, irtotupakka, vesipiipputupakka, sähkösavukkeissa käytettävät nikotiinia sisältävät nesteet ja savuttomat tupakkatuotteet),

PAINOTTAA, että asiaankuuluvien viranomaisten on tärkeää tehdä tehokasta monenvälistä, monialaista ja monikansallista yhteistyötä jäsenvaltioiden ja EU:n tasolla sekä kolmansien maiden ja muiden asiaankuuluvien osapuolten kanssa tupakkatuotteiden laittoman kaupan torjumiseksi EU:ssa,

KATSOO, että olisi varmistettava johdonmukaisuus tupakkatuotteiden laittoman kaupan torjuntatoimien ja vuosia 2018–2021 koskevan EU:n toimintapoliittisen syklin yhdeksi rikostorjunnan prioriteetiksi määritellyn valmisteveropetosten torjunnan välillä ja että aiemmista päätelmistä ja toimista saadut kokemukset olisi otettava asianmukaisesti huomioon,

TOTEAA, että on tehokkaasti tutkittava tupakkatuotteiden laittomaan kauppaan liittyviä rikoksia, asetettava niistä syytteeseen ja määrättävä niistä seuraamuksia, myös takavarikoimalla ja tuomitsemalla menetetyksi rikoksen tuottama hyöty ja estämällä rikoksella hankittujen varojen pääsy EU:n talouteen,

TOTEAA, että on tärkeää toteuttaa tarvittavat toimitusketjun valvontatoimet ja toimet, joilla edistetään niiden kansainvälistä toteutusta, mukaan luettuina tupakkatuotedirektiivissä ja tupakoinnin torjuntaa koskevaan WHO:n puitesopimukseen liitettyssä, tupakkatuotteiden laittoman kaupan estämistä koskevassa lisäpöytäkirjassa, jäljempänä 'FCTC-pöytäkirja', tarkoitetut toimet,

KOROSTAA, että on yhä tärkeämpää puuttua cheap whites -savukkeiden ilmiöön ja luoda yhteyksiä keskeisiin EU:n ulkopuolisiin alkuperä- ja kauttakuljetusmaihin tiedustelutietojen jakamisen ja yhteistyön lisäämiseksi,

TOTEAA, että EU:n lainvalvontaviranomaisten ja EU:n elinten (kuten OLAF, komission verotuksen ja tulliliiton pääosasto, Europol sekä Euroopan raja- ja merivartiovirasto, jäljempänä 'Frontex') on tehostettava eri viranomaiset kattavaa toimintatapaa ja vaihdettava keskenään analyyttisiä tietoja,

TOTEAA, että on vähennettävä sekä kannustimia laittoman toiminnan harjoittamiselle että tupakkatuotteiden laittoman kaupan hyväksyttävyyttä yhteiskunnassa,

PYYTÄÄ JÄSENVALTIOITA JA KOMISSIOTA toimivaltansa puitteissa

- parantamaan kansallisen ja EU:n tason operatiivisia valmiuksia havaita ja tutkia tupakkatuotteiden laitonta kauppaa muun muassa seuraavasti:
 - parantamalla riskinhallintaa, kuten esitetään neuvoston päätelmissä toimitusketjun turvallisuuden ja tullialan riskinhallinnan parantamisesta,
 - tehostamalla edistyneisiin analyttisiin tietotekniikkaratkaisuihin perustuvaa tiedonkeruuta ja luomalla yhteentoimivuuden toteuttamisvaihtoehtoja tupakkatuotteiden laittoman kaupan torjumiseksi,
- toteuttamalla tarvittavia toimenpiteitä yhteistyön parantamiseksi ja eri viranomaiset kattavan toimintatavan tehostamiseksi kansallisella, EU:n ja kansainvälisellä tasolla sekä EU:n ja kansainvälisten sidosryhmien välillä vaihtamalla tietoja, asettamalla tietoja saataville ja käyttämällä olemassa olevia viestintäalustoja ja -kanavia, joita ovat OLAFin AFIS, komission verotuksen ja tulliliiton pääosaston CRMS, Europolin SIENA, Maailman tullijärjestön CEN ja Frontexin Eurosur, missä yhteydessä on noudatettava erityisiä tietosuojavaatimuksia ja otettava huomioon eri toimijoiden toimivalta,
- toteuttamaan tarvittavia toimenpiteitä, joilla vähennetään laittomien tupakkatuotteiden käytön ja tupakkatuotteiden laittoman kaupan yhteiskunnallista hyväksyttävyyttä,
- tutkimaan ratkaisuja, joiden avulla voidaan seurata järjestelmällisemmin sellaisten keskeisten tuotantomateriaalien liikkumista, joita tarvitaan valmistettaessa tupakkatuotteita (kuten tupakkateollisuuden käyttämät laitteet, leikattu raakatupakka, filtit ja paperit) ja uusia tupakkatuotteita (kuten sähkösavukkeet ja savuttomat tupakkatuotteet),

KEHOTTAJÄSENVALTIOITA

- harkitsemaan FCTC-pöytäkirjan ratifiointia ja täytäntöönpanoa,
- laajentamaan kansainvälistä yhteistyötä hyödyntämällä käytettävissä olevia Frontexin ja Europolin välineitä sekä muita tiedonvaihtojärjestelmiä ja tietokantoja siten, ettei luoda päällekkäisyyksiä nykyisten toimivien tiedonvaihtojärjestelmien kanssa,

- tehostamaan kansainvälistä yhteistyötä, myös tutkinta- ja lainvalvontaviranomaisten osalta, tupakkatuotteiden laittoman kaupan torjumiseksi tehokkaasti, esimerkiksi perustamalla yhteisiä tutkinta- tai analyysiryhmiä Napoli II -tulliyhteistyösopimuksen perusteella,
- varmistamaan, että tutkimukset ovat kattavia ja käsittävät myös rikollisuuteen liittyvät rahavirrat ja laittomien varojen takaisinperinnän,

PYYTÄÄ KOMISSIOTA

- lisäämään FCTC-pöytäkirjan omaksumista kolmansien maiden keskuudessa (etenkin keskeisissä alkuperä- ja kauttakuljetusmaissa) ja tehostamaan toimia tupakkatuotteiden laittoman kaupan estämiseksi kumppanuuksien pohjalta näiden kolmansien maiden kanssa, myös puuttumalla tupakkatuotteiden laittoman kaupan taustalla oleviin verokannustimiin,
- esittämään asiakirjan, jossa tarkastellaan FCTC-pöytäkirjan yksittäisiä määräyksiä ja niiden täytäntöönpanoa EU:ssa ja jäsenvaltioissa,
- määrittämään paikannus- ja jäljitysjärjestelmän tekniset standardit tupakkatuotedirektiivin mukaisesti siten, ettei niistä aiheudu kohtuutonta rasitetta etenkin pienille ja keskisuurille toimijoille,
- esittämään toimintasuunnitelman, joka sisältää uusia toimenpiteitä cheap whites -savukkeiden ongelmaan puuttumiseksi pikaisesti,
- laajentamaan OLAFin yhteyshenkilöiden verkostoa laittomien tupakkatuotteiden alkuperä- ja kauttakuljetusmaihin ja käyttämään Europolin yhteyshenkilöiden verkostoa,
- tarkistamaan tilastointitarpeet ja raportointilomakkeen tietokentät sekä analysoimaan kerätyt tiedot säännöllisesti ja laatimaan jäsenvaltioiden viranomaisille strategisia ja operatiivisia katsauksia tupakkatuotteiden laittomaan kauppaan läheisessä yhteistyössä jäsenvaltioiden, Europolin, Frontexin, OLAFin ja muiden sidosryhmien kanssa.